

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupený JUDr. Jaroslavem Sýkorou, advokátem, se sídlem Zahradnická 74, Příbram III, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2010, č. j. X1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2016, č. j. 43 Ad 45/2010 - 278,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

Žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2010, č. j. X1 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. I. ze dne 11. 2. 2010, č. j. X.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve uvedla, že žalobci rozhodnutím ze dne 26. 6. 2009 přiznala podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v rozhodném znění (dále jen „**zákon o důchodovém pojištění**“), od 9. 7. 2005 starobní důchod ve výši 8.592 Kč měsíčně. Při provedené kontrole spisové dokumentace žalobce však zjistila, že ten nedosáhl potřebného důchodového věku, a proto nesplňuje podmínky pro sníženou věkovou hranici pro nárok na starobní důchod. Žalovaná tudíž rozhodla podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění o odnětí starobního důchodu žalobce od 6. 12. 2009. Podkladem pro rozhodnutí žalované byly evidenční listy důchodového zabezpečení (pojištění),

kteřé jí zaslal zaměstnavatel žalobce. Na evidenčních listech byly za každý rok uvedeny počty dnů odpracovaných v jednotlivých pracovních kategoriích s přesným zařazením a uvedením činnosti, kterou žalobce v dané pracovní kategorii vykonával. Žalovaná konstatovala, že resortní seznamy jsou pro zaměstnavatele při zařazování zaměstnanců do pracovních kategorií závazné. Aby mohl být zaměstnanec zařazen do některé z preferovaných kategorií, musí být činnost, kterou vykonává, uvedena v příslušném resortním seznamu pod danou kategorií. Na základě evidenčních listů a potvrzujícího dopisu zaměstnavatele žalobce (o správném zařazení žalobce) bylo vyhodnoceno, že žalobce dosáhl v první pracovní kategorii pouze 7 let a 56 dní, přičemž žalovaná upozornila, že s ohledem na § 74 a násl. zákona o důchodovém pojištění se věková hranice pro nárok na starobní důchod snižuje pojištěnci na 55 let věku, jestliže byl zaměstnán nejméně: 10 let v zaměstnání I. AA pracovní kategorie v uranových dolech; 15 let v zaměstnání I. AA pracovní kategorie; 15 let v zaměstnání I. A pracovní kategorie v hornictví pod zemí v hlubinných dolech, jestliže byl z tohoto zaměstnání převeden nebo uvolněn v souvislosti s prováděním racionalizačních nebo organizačních opatření nebo proto, že pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilosti konat dále dosavadní práci, popř. pokud jí nesměl vykonávat pro nemoc z povolání, nebo pro ohrožení touto nemocí, anebo pro dosažení nejvyšší přípustné expozice; 20 let v zaměstnání I. A pracovní kategorie.

Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, v níž namítal, že neměl důvod pochybovat o správnosti předchozího rozhodnutí žalované, které mu přiznalo starobní důchod. Měl za to, že odpracoval 10 let v zaměstnání I. AA v uranových dolech. Neviděl proto důvod pro to, aby mu důchod byl odňat a aby mu byla uložena povinnost navrátit vyplacený důchod. Požadavek na navrácení zkonsumovaných dávek považoval za neetický, zvláště když situaci zavinila žalovaná.

Krajský soud jeho žalobě vyhověl a rozsudkem č. j. 43 Ad 45/2010 – 73 ze dne 28. 11. 2010 obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Krajský soud v tomto zrušujícím rozsudku uvedl, že rozhodnutí žalované nevycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu a jako takové je nepřezkoumatelné. Soud sice sdílel názor žalované, že zařazení zaměstnání do jednotlivých kategorií provádí zaměstnavatel, nikoliv nositel pojištění, neboť právě zaměstnavatel má k dispozici potřebné údaje a nese za to zodpovědnost, ovšem za situace, kdy bývalý zaměstnavatel nekomunikuje ani se soudem a ze žádného právního předpisu v oblasti důchodového pojištění neplyne upřednostnění důkazu provedeného zvláštním způsobem (např. ve formě Potvrzení vystaveného zaměstnavatelem) před důkazy navrženými žalobcem (např. formou svědecké výpovědi), nelze dovodit, že by žalovaná v průběhu řízení postupovala správně. V posuzovaném případě byl žalobce postupem žalované zaskočen natolik, že nestačil navrhnout ani doplnění dokazování, a proto toto doplnění provedl na návrh žalobce až krajský soud při soudním jednání. Podle názoru soudu bylo v průběhu řízení dostatečně prokázáno, že žalobce minimálně od roku 1979 až do roku 1992 pracoval v provozovně, kde byli všichni zařazení v I.A pracovní kategorii. Žalovaná tak svým postupem způsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. V novém řízení měla žalovaná přihlídnout také ke svědeckým výpovědím, jež soud provedl a z nichž vyplynuly právě uvedené závěry.

Žalovaná proti tomuto rozsudku brojila kasační stížností. Tu Nejvyšší správní soud posoudil jako důvodnou a rozsudkem ze dne 27. 6. 2012, č. j. 3 Ads 7/2012 – 28, uvedený rozsudek krajského soudu ze dne 28. 11. 2011, č. j. 43 Ad 45/2010 – 73 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu byla jeho nepřezkoumatelnost. Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud k tomu, aby znovu posoudil skutkový stav zjištěný žalovanou, ten vztáhl ke skutečnosti požadavku odpracování nejméně 20 let v I. kategorii, vyhodnotil, zda a v čem příp. považuje údaje z evidenčního listu důchodového zabezpečení žalobce za nevěrohodné či nesprávné, uvážil v celkovém kontextu potřebu zjištění skutkového stavu

pokračování

dále a jak doplňovat či nedoplňovat, poté vše souhrnně vyhodnotil, rozhodl a své rozhodnutí přezkoumatelně odůvodnil.

Při dalším jednání před krajským soudem žalobce vyslovil, že podle jeho názoru došlo k jeho špatnému zařazení již v evidenčním listu zaměstnavatele zaslaném žalované, byť jej žalobce (neznalý věci) osobně podepsal. V této souvislosti žalobce odkázal na resortní seznam (str. 48) a uvedl, že byl zařazen jako řidič silničních motorových vozidel či strojník pracovních strojů, avšak svou práci vykonával na skládce uranové rudy, resp. v areálu úpravy radioaktivního materiálu. Po srovnání s počtem odpracovaných směn je dle žalobce zřejmé, že v I. kategorii odpracoval zhruba 90 % směn. Zbývá část směn připadla na soboty, neděle, případně dovolenou a pracovní neschopnost. Krajský soud přisvědčil žalobci, že v posuzovaném případě je třeba ověřit věrohodnost evidenčního listu důchodového zabezpečení žalobce, tak jak jej vyhotovil jeho bývalý zaměstnavatel, zejména již proto, že právní zástupce tohoto zaměstnavatele se soudem vůbec nekomunikoval.

S ohledem na uvedené krajský soud ve věci ustanovil soudního znalce v oboru bezpečnost práce v hornictví a těžba, prof. JUDr. Ing. Makariuse, CSc., kterému uložil zodpovědět následující otázky: 1) zda byl žalobce správně zařazen do pracovní kategorie v období jeho nepřetržitého výkonu práce při úpravě, zpracování, skladování a technologické dopravě uranové rudy, a to s přihlédnutím k tomu, jak byli zařazení ostatní pracovníci, tj. v soudním řízení vyslechnutí svědci: L. T., bytem K. 3, M., J. Z., bytem J. W. 316, P. IV., A. K., bytem B. 242, pošta S. a M. Č., bytem Š. 236, M., kteří byli zařazení v I. pracovní kategorii na stejném pracovišti, ve stejném areálu – Úpravy 1. Máje. Jedná se o posouzení faktického výkonu pracovní činnosti, ve které pracovní kategorii na tom kterém pracovišti (bez ohledu na správnost či nesprávnost zaměstnavatelem určené pracovní kategorie) podle resortního seznamu založeného v soudním spisu (07, 09, 10); 2) zda je (v souladu se zásadou materiální pravdy) správný výpočet odpracovaných let v I. pracovní kategorii, kdy převážnou část pracovní doby za ten který kalendářní rok odpracoval v I. pracovní kategorii, avšak vše ostatní (svátky, soboty, neděle, dovolená, popř. další) mu bylo započítáno do II. pracovní kategorie.

Znalec v posudku nejprve konstatoval, že žalobce od roku 1968 pracoval v podzemí na dole 25. únor v Bohutíně a od roku 1970 byl zaměstnancem Uranových dolů Příbram, kde pracoval jako řidič technologické dopravy. V té době převážel na voze Tatra aktivní materiál (uranovou rudu), tuto převážel do vzdálenosti cca 400 m na skládku. Od roku 1980 vykonával tutéž činnost s bagrem (viz čl. 29 soudního spisu). Podle přípisu s.p. Diamo z 17. 2. 2011 pracoval žalobce u UD Příbram - Provoz technologické dopravy jako řidič. Tato organizační jednotka byla k 1. 5. 1992 ze s. p. DIAMO vyčleněna jako DAS, a.s. Příbram. Do této organizace byl převeden i žalobce. Podle znalce bylo zařazování pracovníků do důchodových kategorií prováděno podle Resortního seznamu Federálního ministerstva paliv a energetiky pro zaměstnání zařazená pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie, vydaného tímto ministerstvem v roce 1978 jako Výnos č. 6/1978 č. j. 994/05 ze dne 7. prosince 1978. Žalobce byl pro výkon své práce zařazován střídavě, a to v I. důchodové kategorii jako řidič - strojník pracovních strojů 21-3-02 s popisem pracovních činností: práce na skládce uranové rudy; ve II. důchodové kategorii jako řidič (strojník) pracovních strojů 21-3-02 s popisem pracovní činností: řízení, obsluha a údržba různých pracovních strojů a zařízení pro přepravu radioaktivních látek. Podle znalce uvedený resortní seznam nebyl, ale ani nemohl být, schopen s dostatečnou přesností specifikovat pracovní činnosti a zejména prostředí, ve kterém mj. i žalobce pracoval. Tato nedostatečnost se projevila zejména u pracovníků, kteří své pracoviště měnili při jedné a téže činnosti. Znalec konstatoval, že tento případ se vztahuje právě na žalobce, který pracoval částečně jako řidič technologické dopravy a částečně jako bagrista, resp. buldozerista. Za rozhodující označil znalec skutečnost, že žalobce pracoval,

a to při všech činnostech, v prostředí ionizujícího záření. K první položené otázce znalec vyjádřil jednoznačný závěr, že žalobce v době, kdy vykonával činnosti jako bagrista, buldozerista a řidič technologického vozidla, byl vystaven ionizujícímu záření, jehož intenzita byla variabilní, a právě s ohledem na tuto skutečnost měl být zařazen do I. důchodové kategorie. Na druhou otázku znalec neodpověděl s odůvodněním, že taková odpověď by od znalce byla irelevantní.

Krajský soud na závěr znalce v rozsudku ze dne 7. 7. 2014, č. j. 43 Ad 45/2010 – 184, odkázal, jeho závěry převzal a dospěl k závěru, že žalobce byl nesprávně zařazen již v evidenčním listu zaměstnavatele, který byl žalované zaslán. Na tom nic nemůže změnit ani skutečnost, že žalobce, který byl ve věci neznalý, tento list podepsal. Žalobce pracoval při všech činnostech v prostředí ionizujícího záření, a proto v době, kdy vykonával činnost bagristy, buldozeristy či řidiče technologického vozidla, měl být zařazen do I. důchodové kategorie. Z uvedených důvodů krajský soud obě správní rozhodnutí zrušil.

Žalovaná i proti tomuto rozsudku brojila kasační stížností. Tu Nejvyšší správní soud posoudil jako důvodnou a rozsudkem ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Ads 221/2014 – 28, uvedený rozsudek krajského soudu ze dne 7. 7. 2014, č. j. 43 Ad 45/2010 – 184 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud zrekapituloval právní úpravu regulující snížení věkové hranice pro přiznávání starobních důchodů a rozdělení zaměstnání do pracovních kategorií. Odkázal na svůj právní názor obsažený v předchozím zrušujícím rozsudku. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud opětovně nevysvětlil, na základě čeho dovozoval pochybnosti o věrohodnosti a správnosti evidenčních listů. Dále mu vytknul, že při posuzování skutkového stavu zjištěného žalovanou pouze převzal závěry znaleckého posudku, ve kterém znalec uvedl, že resortní seznam nebyl, ale ani nemohl být, schopen s dostatečnou přesností specifikovat pracovní činnosti a zejména prostředí, ve kterém mj. i žalobce pracoval. Závěr rozsudku, jenž byl převzat ze znaleckého posudku, zněl, že žalobce pracoval při všech činnostech v prostředí ionizujícího záření, a proto v době, kdy vykonával činnost bagristy, buldozeristy či řidiče technologického vozidla, měl být zařazen do I. kategorie. Tento názor soudu je však v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které je nutné podle resortního seznamu určit, do jaké kategorie má být práce zařazena, přičemž nelze přihlížet k tomu, že práce byla vykonávána ve ztížených pracovních podmínkách, které u vyjmenovaných druhů pracovních činností zařazení do I. pracovní kategorie odůvodňovaly. Krajský soud tedy měl specifikovat, v čem nesprávné zařazení spatřuje a pod jaký druh prací uvedený v resortním seznamu měla být práce zařazena. Pokud soud vyšel ze závěru znaleckého posudku, že resortní seznam nebyl schopen s dostatečnou přesností specifikovat pracovní činnosti, pak by to odpovídalo tomu, že předmětnou činnost nelze jako zaměstnání zařazené do I. (či II.) pracovní kategorie zařadit.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný.

Krajský soud **napadeným rozsudkem** ze dne 19. 9. 2016, č. j. 43 Ad 45/2010 - 278, žalobu zamítl. Soud popsal obsah správního spisu a zejména obsah evidenčních listů vystavených společností DAS, akciová společnost. Vysvětlil, že z resortního seznamu zaměstnání vydaného v roce 1978 Federálním ministerstvem paliv a energetiky vyplývá, že výkon práce řidiče – strojníka pracovních strojů je zařazen do I. i do II. pracovní kategorie (položka 07 09 01 a položka 05 53 01). O výkon práce v I. kategorii se jedná tehdy, jestliže řidič – strojník pracovních strojů vykonává práci na skládce uranové rudy; o výkon práce v II. kategorii se jedná tehdy, jestliže řidič – strojník pracovních strojů řídí, obsluhuje a udržuje různé pracovní stroje a zařízení pro přepravu radioaktivních surovin. Soud zaměřil svou pozornost na to, zda existují skutečnosti, které by zpochybňovaly věrohodnost či správnost údajů uvedených v evidenčních listech. Poukázal na to, že příslušné evidenční listy o době zaměstnání a výdělku a evidenční listy důchodového zabezpečení na sebe chronologicky navazují, vztahují se k celé době zaměstnání

pokračování

žalobce, jsou řádně vyplněny, obsahují všechny relevantní údaje a jsou řádně podepsány příslušnými osobami. Správnost údajů se sice nepodařilo ověřit u příslušného právního nástupce (společnosti DAS, akciová společnost), který v mezidobí zanikl; z toho však nelze dovozovat pochyby o nesprávnosti tam uvedených údajů. Pochybnost o věrohodnosti a správnosti údajů nevyvolává ani skutečnost, že část doby odpracované u Uranových dolů Příbram je vykázána jako výkon zaměstnání v II. pracovní kategorii, ačkoli žalobce kontinuálně po celou dobu od roku 1970 pracoval na Úpravně 1. Máje v přímém styku s uranovou rudou ve zdravotně vysoce rizikovém prostředí. Samotný resortní seznam totiž předpokládal, že daný druh práce může být zařazen jak do I., tak i do II. pracovní kategorie. Tyto dvě pracovní kategorie se ve vztahu k danému druhu práce liší v tom, že do I. pracovní kategorie náleží pracovní činnost vykonávaná na skládce uranové rudy; do II. pracovní kategorie pak náleží pracovní činnost související s přepravou radioaktivních surovin, která je vykonávána nikoliv na skládce uranové rudy. Rozhodujícím kritériem tedy není to, zda byl žalobce při výkonu činnosti ohrožen ionizujícím zářením, neboť tím jsou ohroženi zaměstnanci vykonávající práci náležející do obou pracovních kategorií. Samotný žalobce nepopíral, že jeho pracovní činnost spočívala i v přepravě uranové rudy, nikoli tedy výlučně v práci na skládce uranové rudy. Soud nepřisvědčil námitce žalobce, že jakákoli práce vykonávaná za podmínek přímého vystavení ionizujícímu záření musí být považována za pracovní činnost zařaditelnou do I. pracovní kategorie, přičemž odkázal na úpravu v zákoně o sociálním zabezpečení a přílohu č. 1 k nařízení vlády č. 117/1988 Sb., která v zařazování zaměstnání diferencuje. Nikoli každá manipulace s uskladněnou rudou tedy měla být zařazena do I. kategorie. Soud zdůraznil, že je nutné striktně vycházet z příslušných resortních seznamů, které jsou založeny na taxativním výčtu; pokud nelze konkrétní zaměstnání podřadit pod konkrétní položku resortního seznamu, nelze na základě rozšiřujícího výkladu zákona o důchodovém zabezpečení nebo prováděcích nařízení považovat dané zaměstnání za zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie. Okolnost, že žalobci náležely pracovní právní výhody z důvodu práce, v níž byl vystaven ionizujícímu záření, není pro posouzení důchodových nároků relevantní. Skutečnost, že na pracovišti Úpravna 1. Máje byla práce na úseku technologické dopravy vykonávána nejen v I. pracovní kategorii, dokládá zápis z roku 1990, který opatřil soudem ustanovený znalec; z něj vyplývá, že nezařazení řidičů do I. kategorie bylo vnímáno jako problematické, přičemž z tohoto důvodu byla navrhována změna resortního seznamu. Z toho lze dle soudu dovodit, že právě obsah resortního seznamu vytvářel tento stav, jenž byl vnímán jako nepříznivý. Vykázání části odpracované doby v I. pracovní kategorii a části v II. pracovní kategorii tedy není omyl, byť žalobce pracoval na stejném místě. Obdobné záznamy mají i další osoby, které vykonávaly dle žalobce shodnou práci jako on. Doklady získané znalcem se podle soudu shodují s údaji o zařazení žalobce do příslušné pracovní kategorie. Soud proto uzavřel, že v provozu žalobce byly důkladně evidovány doby odpracované v I. pracovní kategorii. Tyto závěry nemohl zpochybnit ani výslech svědkyně Š., mzdové účetní, která se nebyla schopna vybavit konkrétní skutečnosti týkající se žalobce. Ze znaleckého posudku (vyjma příložených listin) soud učinil závěr, že žalobce byl po celou dobu výkonu zaměstnání v závodě dopravy vystaven zdraví škodlivému ionizujícímu záření, to však neznamená, že se automaticky jedná o zaměstnání I. pracovní kategorie. Z provedených důkazů tedy nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které zpochybnily věrohodnost či správnost údajů uvedených v evidenčních listech žalobce. Žalobce tedy odpracoval v I. pracovní kategorii 7 let a 56 dní, kterou je třeba podřadit pod ustanovení § 14 odst. 2 písm. h) zákona o sociálním zabezpečení (s výjimkou 371 dnů získaných v I. pracovní kategorii v letech 1968 – 1969), neboť šlo o zaměstnání vykonávané v prostředí ohroženém ve významné míře ionizujícím zářením při úpravě radioaktivních surovin, nikoliv ovšem pod zemí v hlubinných dolech. Podle ustanovení § 21 odst. 1 písm. c) zákona o sociálním zabezpečení činí věk odchodu do důchodu 55 let, pokud byl žadatel zaměstnán v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. h) nejméně 20 roků; žalobce však v uvedeném zaměstnání odpracoval pouze 7 let a 56 dní, tudíž mu nevznikl nárok na starobní důchod při dosažení věku 55 let. Žalobci nevznikl nárok na starobní důchod ani podle § 74a zákona o

důchodovém pojištění, neboť žalobce nedosáhl doby 10 let výkonu zaměstnání zařazeného v I. pracovní kategorii, nadto příslušného věku dosáhl před 30. 6. 2006. Žalobce nesplňuje podmínky pro snížení důchodového věku podle zvláštních právních předpisů upravujících nárok na starobní důchod zaměstnanců v hornictví, neboť ty se vztahují na výkon zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech. Soud proto uzavřel, že žalovaná postupovala v souladu se zákonem o důchodovém pojištění, pokud žalobci odňala nárok na starobní důchod, pokud zjistila, že důchod mu byl přiznán neprávem.

II. Kasační stížnost a vyjádření

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost**. Uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vyslovil přesvědčení, že hodnocení soudu není plně správné a že soud špatně vyložil skutkový stav, zejména rozdíl mezi náplní práce a místem práce svědků s místem práce a faktickou pracovní činností stěžovatele. Zdůraznil, že vykonával práci řidiče technologických vozidel, včetně buldozeru či bagru, nebyl faktickým řidičem technologické dopravy, pokud se pod tímto pojmem rozumí řidič nákladního vozidla, který na Úpravně 1. Máje přivázel a odvázel materiál, který tedy nebyl na rozdíl od stěžovatele po celou pracovní směnu na skládce – úpravně radioaktivního materiálu. U těchto ostatních pracovníků lze připustit správnost zařazení jak do I. tak i do II. pracovní kategorie. Rozdělení jeho práce do dvou pracovních kategorií si vysvětluje tím, že konal práce s radioaktivním materiálem nebo s hlušinou; takové rozdělení však považoval za absurdní. Měl za to, že příslušná evidence není správná jen s ohledem na svou formální stránku, ale že je nutné zkoumat skutečný a faktický výkon práce. Důkazy založené ve spise prokazují nesouhlasy, námitky, návrhy a změny v přístupu k zařazování pracovníků do jednotlivých pracovních kategorií. Samotná svědkyně Š. nemohla vysvětlit pracovní kategorie u stěžovatele. Její výpověď o zařazení zaměstnanců dopravního hospodářství do I. pracovní kategorie odpovídá ostatním provedeným důkazům. Zdůraznil, že od roku 1968 do roku 1991 (přes 20 let) pracoval v prostředí ionizujícího záření uranových dolů. Měl za to, že nelze vycházet z evidenčních listů, zvláště když svá tvrzení prokázal všemi dostupnými prostředky. Soud měl podle jeho názoru vycházet ze znaleckého posudku znalce Prof. JUDr. Ing. Romana Makariuse, CSc, který považoval za řádný a správný. Rovněž svědci podle názoru stěžovatele potvrdili oprávněnost jeho nároku. Soud taktéž přehlédl, že práce v uranovém průmyslu byla „politicky citlivá“, tudíž se tehdejší pracovníci nemohli proti jakýmkoli nařízením vedení bránit. Souhlas projevený podpisy na evidenčních listech proto nelze brát jako relevantní. Bylo přehlédnuto, že nikdy nepodepsal přehodnocení; v evidenčních listech za roky 1979 až 1988 stěžovatel podepsal pouze kolonku s uvedením I.A pracovní kategorie. Resortní seznam, jak správně podotknul znalec, nebyl schopen s dostatečnou přesností specifikovat pracovní činnosti a prostředí, ve kterém pracoval, přičemž je vždy podle jeho názoru nutné vycházet z fakticky vykonávané činnosti. Evidence tedy byla ryze formální a chybná, nevystihovala faktický výkon práce v riziku ionizujícího záření. Měl za to, že pokud by byl kmenovým zaměstnancem Úpravny I. máje a pokud by vykonával shodnou práci, byl by zařazen do I. pracovní kategorie. Zdůrazňoval, že byl zejména bagristou a buldozeristou, který nedojížděl na úpravu, ale v této po celý den pracoval při zpracování vytěženého (aktivního) materiálu (přesun hmot v rámci jednoho areálu). Byl tedy pracovníkem se soustavným výkonem práce přímo v areálu úpravny, kde obsluhoval stroje, se kterými nelze běžně jezdit mimo areál. I kdyby byl po určité době pouhým řidičem technologického vozidla – nákladního automobilu převážející vytěžený radioaktivní materiál, pak z pozice zásady materiální pravdy by musel být taktéž s přihlédnutím k závěrům znalce zařazen do I. pracovní kategorie. Podle všech dostupných důkazů se totiž rovněž jednalo o rizikové pracoviště z důvodu práce s radioaktivními surovinami. I kdyby připustil střídavé zařazení do I. či II. pracovní

pokračování

kategorie, kdy fakticky převážnou část odpracoval nepochybně v I. pracovní kategorii, pak by v této kategorii měly být evidovány i např. svátky, soboty, neděle, dovolené atd., to se však nestalo, což dokládá nesprávnost evidence. Pokud soud poukazuje na jiné řidiče, tak ti jezdili i vně areálu úpravny, což není případ stěžovatele. Názor stěžovatele ostatně odpovídá původnímu rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu.

Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila v podání ze dne 7. 11. 2016, v němž se se závěry krajského soudu plně ztotožnila. Vysvětlila, že zpětně nelze přehodnocovat pracovní zařazení do jednotlivých kategorií, neboť je nutné striktně vycházet z resortních seznamů. Samotný znalec přitom připustil, že tyto seznamy neumožňovaly zařazení do I. pracovní kategorie, proto byla navrhována změna, k níž však nedošlo.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínku obsaženou v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zdali není na místě kasační stížnost odmítnout podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť se jedná o v pořadí třetí kasační stížnost v téže věci. Dospěl však k závěru, že takto postupovat nelze, neboť předchozí rozsudky krajského soudu napadala kasační stížností žalovaná, a rozsudky byly rušeny z důvodu nepřezkoumatelnosti. Současnou kasační stížnost podává stěžovatel, který se osobně obrací na Nejvyšší správní soud poprvé a napadá meritorní posouzení věci, k čemuž se Nejvyšší správní soud dosud nevyjádřil. Není proto naplněna hypotéza ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., což by odůvodnilo odmítnutí kasační stížnosti – srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165.

Přestože Nejvyšší správní soud dovodil přípustnost kasační stížnosti, musí zdůraznit, že svými předchozími rozsudky vydanými v dané věci je vázán a musí z nich vycházet.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu

s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nejistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, neboť s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, v níž podrobně namítá nesprávné posouzení otázky jeho zařazení do I. pracovní kategorie pro účely nároku na starobní důchod. Nelze tudíž hovořit o tom, že by rozsudek krajského soudu byl nesrozumitelný. Skutečnost, že stěžovatel se závěry soudu nesouhlasí a požaduje jiné, podrobnější odůvodnění, které by nadto plně odpovídalo jeho postoji, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů, ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení krajského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu má za to, že žalobě nemůže vyhovět. Krajský soud vyjádřil svůj právní názor ohledně důvodnosti žaloby proti rozhodnutí žalované ve věci nároku stěžovatele na starobní důchod s ohledem na okolnosti případu, a to i odkazem na předchozí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu; z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatele a že dospěl k závěrům, se kterými stěžovatel nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku. Z toho, že krajský soud nepřisvědčil argumentaci stěžovatele s ohledem na obsáhle provedené dokazování, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, pokud jsou závěry krajského soudu zřejmé a pokud odpovídají na žalobní námítky stěžovatele. Ostatně ani samotný stěžovatel blíže neuvedl, na kterou žalobní námítku krajský soud opomněl odpovědět, když sám uvádí, že krajský soud situaci nesprávně vyhodnotil. Údajně nesprávné vyhodnocení však nemůže zakládat nepřezkoumatelnost rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

K věci samé Nejvyšší správní soud ohledně zařazování určité práce do příslušné pracovní kategorie musí odkázat na svá předchozí rozhodnutí v dané věci, podle kterých seznam druhů práce uvedených v zákoně regulující pracovní kategorie (jak bylo např. podrobně rozvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2012, č. j. 4 Ads 22/2012 – 21) a v příloze nařízení vlády představoval pouze typizovaný seznam prací zařazených do preferovaných pracovních kategorií a byl dále konkretizován na úroveň konkrétních povolání teprve příslušným resortním seznamem. Tyto resortní seznamy byly založeny na metodě taxativního výčtu. Pokud tedy nebylo konkrétní povolání (druh práce, kterou měl zaměstnanec v souladu s pracovní smlouvou v podniku vykonávat) zařazeno v příslušném resortním seznamu jako zaměstnání zařazené do I. či II. pracovní kategorie, nemohlo být na základě rozšiřujícího výkladu ustanovení zákona či prováděcího nařízení do takové kategorie podřazeno, a to ani na základě soudního uvážení (k tomu viz např. Burdová, E. a kol. O důchodovém zabezpečení pracujících. Praha: Práce, 1988, s. 70 – 71). Soudy však mohou podle výsledků provedeného dokazování, které velmi zevrubně proběhlo i v nyní posuzované věci, vyslovit, že pracovník splňuje podmínky pro zařazení do I. či II. pracovní kategorie v případě, že práce jím vykonávaná odpovídala zcela některému zaměstnání zařazenému do I. nebo II. pracovní kategorie, přičemž ovšem musely zkoumat všechny podmínky, za nichž mohlo být zaměstnání zařazeno do resortního seznamu (srov. k tomu stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 10. 10. 1977, sp. zn. Cpjf 46/77, publikováno v č. 1/1978 Sbírký rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu). Tento výkladový přístup je třeba i z dnešního pohledu vyhodnotit jako souladný s principem právní jistoty

pokračování

a veřejného subjektivního práva na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří realizovaného zákonnými a podzákonnými prostředky práva sociálního zabezpečení.

Obdobný názor jako Nejvyšší soud zaujal ve své rozhodovací praxi i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 6 Ads 109/2007 - 110), z něhož vyplývá, že „pokud práce, kterou stěžovatel vykonával, odpovídá zaměstnání zařazenému v resortním seznamu do preferované II. pracovní kategorie, nelze ji zařadit do I. pracovní kategorie, přestože práce byla vykonávána ve ztížených pracovních podmínkách, které u vyjmenovaných druhů pracovních činností zařazení do I. pracovní kategorie odůvodňovaly“. Proto nelze souhlasit se závěrem znaleckého posudku, podle kterého je nutné činnost stěžovatele zařadit do I. pracovní kategorie jen na základě toho, že stěžovatel byl vystaven ionizujícímu záření, jehož intenzita byla variabilní, přičemž tento závěr by fakticky byl odůvodněn tím, že resortní seznam nemohl specifikovat pracovní činnosti a prostředí, v němž stěžovatel pracoval. To ostatně vyložil Nejvyšší správní soud již v předchozím rozsudku ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Ads 221/2014 – 28.

Nejvyšší správní soud tedy setrvává na stanovisku, že se primárně vychází z údajů obsažených v evidenčních listech, avšak pokud se po provedeném dokazování, zjistí, že tato evidence není přesná či úplná, je možné se od informací v ní obsažených příslušným způsobem odchýlit. O takový případ možnosti odchýlení se od příslušné evidence se však v projednávané věci nejedná.

Nejvyšší správní soud totiž nemá za to, že by provedené dokazování zpochybnilo správnost evidenčních listů stěžovatele; ostatně samotný znalec, jehož závěru se stěžovatel dovolává, konstatuje, že jeho tehdejší zaměstnavatel evidoval pracovní činnosti zaměstnanců s mimořádnou pečlivostí. Z obsahu správního spisu vyplývá, že příslušné evidenční listy byly ze strany tehdejšího zaměstnavatele stěžovatele řádně vedeny, přičemž stěžovatel je rovněž vždy podepsal v příslušné kolonce vyhrazené pro podpis zaměstnance. Nelze dovozovat, že by evidenční list byl nesprávný či vadný jen na základě toho, že stěžovatel připojil svůj podpis pouze na řádku, který opticky navazoval na předchozí buňku, v němž byla uvedena práce označená jako 07 09 01 IA řidič strojník, neboť je nutné vnímat, že tabulka evidenčního listu počítala s tím, že u každého řádku odpovídajícího konkrétnímu roku je nutné kolonku podpisů rozdělit na dvě podkolonky, kam se do vrchní části podepíše účetní zaměstnavatele a do spodní části zaměstnanec. Podpisy účetního a pracujícího se vztahují k údajům za celý rok, nikoli pouze k částem, které jsou na stejné „úrovni“ s jejich podpisy. Zpochybnit příslušné údaje nemůže ani to, že v mezidobí docházelo ke změnám resortních seznamů, které se zpětně aplikovaly i na předchozí činnosti vykonávané stěžovatelem, zvláště pokud to bylo v prospěch zaměstnanců.

Nejvyšší správní soud přitom má za to, že pokud stěžovatel nesouhlasil s údaji obsaženými v evidenčních listech, které sám podepisoval, měl tuto situaci ihned řešit, a to nejpozději po roce 1989, kdy řádnému vyřešení situace nemohla bránit „politická situace“, která mu podle jeho názoru bránila řádně jeho práva uplatňovat. Pokud tak neučinil a věc začal řešit až po roce 2010, kdy zjevně řada záznamů byly zkartována a kdy většina svědků není s ohledem na odstup času schopna přesně specifikovat, jaké práce (a zejména v jakém rozsahu) stěžovatel prováděl a jak byla tato činnost zařazována do jednotlivých pracovních kategorií, je nutné mu toto žet klást k tíži a konstatovat neunesení důkazního břemene. Pouhý nesouhlas stěžovatele s těmito údaji a evidencemi proto musí Nejvyšší správní soud za této situace hodnotit jako nedostatečný.

Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně odkazuje na znalecký posudek, který, jak již bylo poznamenáno výše, v tomto směru uvádí, že zaměstnavatel stěžovatele evidoval pracovní činnost

zaměstnanců s mimořádnou pečlivostí a ve smyslu rezortního seznamu je také zadával do pracovních tříd.

Rovněž samotná skutečnost, že se jednalo o práce nebezpečné či zdraví škodlivé, případně práce vykonávané v tomto prostředí, nedokládá, že se výkon jakékoli takové práce musí být zařazen do I. pracovní kategorie – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2011, č. j. 3 Ads 129/2010 - 82.

Jestliže stěžovatel v kasační stížnosti obsáhle dovozuje, že charakter jeho práce byl takový, že odpovídal zařazení do I. pracovní kategorie po celý kalendářní rok, je nutné uvést, že pro tato tvrzení nepředložil žádný důkazní prostředek, který by byl schopen jeho tvrzení doložit a vyvrátit tak jednoznačně vedené záznamy. Nejvyšší správní soud nepochybně, že stěžovatel skutečně vykonával práci v I. pracovní kategorii, neboť to vyplývá z příslušných evidenčních listů; podle nich však stěžovatel tuto práci nevykonával po celý rok, přičemž se stěžovateli nepodařilo prokázat, že by rozsah uvedený v evidenčních listech nebyl správný. Nejvyšší správní soud v tomto směru podpůrně odkazuje opět na předmětný znalecký posudek, podle kterého stěžovatel měnil své pracoviště při jedné a téže činnosti, neboť pracoval částečně jako řidič technologické dopravy a částečně jako bagrista, resp. buldozerista; právě charakter této práce a změna jejího místa výkonu s ohledem na znění rezortních seznamů měla vliv na její zařazení do pracovních kategorií, jak vyložil krajský soud. Za situace, kdy stěžovatel zjevně vykonával obě činnosti, které s ohledem na znění rezortních seznamů měly rozdílný režim při zařazování do pracovních kategorií, nelze pouze na základě nesouhlasu stěžovatele dovozovat, že vykonával pouze jednu činnost zařazenou do I. pracovní kategorie, nebo že takovou činnost vykonával v jiném (pro něj výhodnějším) rozsahu.

Nejvyšší správní soud musí odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, které obsáhle vysvětluje, že v případě řidiče bylo pro účely zařazení jeho práce do příslušné pracovní kategorie nutné zvážit, kde byla tato práce vykonávána. Krajský soud uvedl, že *„pro dokreslení výše uvedeného lze poukázat na vymezení pracovní náplně dvou obdobných zaměstnání zařazených tímž rezortním seznamem do I. pracovní kategorie. Výkon zaměstnání řidiče silničních motorových vozidel (kód 07 10 01) je výkonem práce v I. pracovní kategorii, pouze jde-li o technologickou dopravu prováděnou výhradně na skládce uranové rudy (netýká se přepravy uranové rudy z dolů na úpravy). Výkon zaměstnání referent strojů a zařízení – mechanik (kód 07 15 01) náleží do I. pracovní kategorie, je-li náplní práce zabezpečování mechanické služby v úpravě uranové rudy a radioaktivních surovin. Z toho tedy plyne, že rezortní seznam zařadil do I. pracovní kategorie takové práce s radioaktivním materiálem, které jsou vykonávány přímo na skládce uranové rudy, nebo přímo v úpravě uranové rudy. Jiné příklady zaměstnání zařazených rezortním seznamem do II. pracovní kategorie dokládají, že i při těchto činnostech se předpokládá styk s radioaktivním materiálem, příp. jsou vykonávány přímo v provozech pro těžbu a úpravu radioaktivních surovin: řidič silničních motorových vozidel (05 51 01 – řízení motorových vozidel a jejich obsluha při přepravě radioaktivních surovin; 05 51 02 – řízení speciálních motorových vozidel, jako autojeřábů, autobagrů, cisteren, tabačů v báňských provozech pro těžbu a úpravu radioaktivních surovin, 05 51 03 – řízení, denní ošetřování a běžné opravy nákladních vozidel při technologické dopravě na povrchu hlubinných a povrchových dolů na radioaktivní suroviny a v úpravách těchto surovin) a další.*

V této souvislosti lze poukázat na žalobcovo tvrzení, že v době, kdy pracoval s vozidlem Tatra, převážel aktivní materiál (uranovou rudu) do vzdálenosti cca 400 m, po roce 1980 vykonával tutéž činnost, avšak s bagrem (viz č. l. 29 soudního spisu). Žalobce tedy nepopírá, že jeho pracovní činnost spočívala i v přepravě uranové rudy, nikoliv tedy výlučně v práci na skládce uranové rudy. I z výpovědi svědka M. Č. vyplývá, že když žalobce pracoval jako řidič nákladního vozidla Tatra, přepravoval materiál (např. na úpravu do šachet nebo aktivní materiál).“

pokračování

Zjednodušeně řečeno pro posouzení nároku stěžovatele bylo nutné posoudit, kde stěžovatel výkon práce řidiče nákladního automobilu nebo bagru prováděl, a to zda na skládce uranové rudy nebo na jiných místech, a v jakém rozsahu. Z provedeného dokazování přitom vyplývá, že stěžovatel vykonával tuto činnost zjevně i na jiných místech než jen na skládce uranové rudy, což odůvodňuje příslušné záznamy v evidenčních listech stěžovatele. Nejvyšší správní soud v tomto směru v žádném případě nezpochybnuje nebezpečnost a zdravotní rizikovost takové činnosti, ale to samo o sobě nedokládá, že taková činnost musí být stěžovateli uznána v plném rozsahu jako výkon práce I. pracovní kategorie; tato okolnost je podle jeho názoru dostatečně zohledněna tím, že předmětná činnost byla v určitém rozsahu zařazena do II. pracovní kategorie. To, že je to pro stěžovatele z dnešního pohledu nevýhodné, ještě nedokládá nesprávnosti či nezákonnost takového závěru.

K tomu, aby činnost stěžovatele v průběhu jednoho kalendářního roku byla zařazena pouze a jen do I. pracovní kategorie, zjevně chybělo to, aby faktickým místem výkonu této práce byla výlučně či převážně skládka uranové rudy, tj. aby se jednalo o činnosti, u nichž soustavně a převážně docházelo k manipulaci s uranovou rudou při jejím skladování, která je spojena s fyzikálními úpravami. Stěžovatel však tuto skutečnost, která by doložila výkon takové činnosti po celý kalendářní rok, ničím nedokládá.

Krajský soud v tomto směru správně poukázal na zápis z roku 1990, z něhož vyplývá, že někteří řidiči technologické dopravy nebyli zařazováni s ohledem na znění resortních seznamů do I. pracovní kategorie, přičemž se navrhovala jejich změna. Z toho Nejvyššímu správnímu soudu vyplývá, že tehdejší zaměstnavatel stěžovatele věděl o tom, že někteří jeho zaměstnanci musí být v souladu s tehdejšími předpisy zařazeni do II. pracovní kategorie a že bez změny těchto předpisů nelze tuto činnost hodnotit jako výkon I. pracovní kategorie. Tento zápis rovněž podporuje názor Nejvyššího správního soudu, že nejpozději po roce 1989 mohl stěžovatel u tehdejšího zaměstnavatele požadovat pomoc s vyjasněním zařazení jeho pracovních činností do pracovních kategorií, nelze tudíž tvrdit, že situaci u svého zaměstnavatele řešit nemohl.

Nejvyšší správní soud musí v tomto směru dále zdůraznit, že podle obsahu evidenčních listů, které podrobně popsal krajský soud v napadeném rozsudku, stěžovatel v témže kalendářním roce vykonával práci jak v I., tak i ve II. pracovní kategorii, z čehož vyplývá, že v průběhu roku vykonával „různou“ činnost (s ohledem na její zařazení do pracovních kategorií). Za této situace, kdy zaměstnavatel stěžovateli vyznačil výkon činnosti jak v první, tak i ve druhé pracovní kategorii, přitom Nejvyšší správní soud nemůže stěžovateli přisvědčit v tom, že by vykonával pouze a jen činnost náležející do I. pracovní kategorie, když nepředkládá jakýkoli důkaz, který by zpochybnil rozsah činnosti vykonávané v II. pracovní kategorii. Tvrzení stěžovatele o tom, že vykonával činnost řidiče bagru či buldozeru na skládce, tedy nijak nezpochybnuje skutečnost, že mohl po část roku jako řidič vykonávat činnost jinde než jen na skládce. Názory stěžovatele o tom, proč mohlo v jeho věci dojít k tomu, že v témže roce měl vykázánu jak činnost v I. pracovní kategorii, tak i ve II. pracovní kategorii, proto Nejvyšší správní soud s ohledem na důkazní situaci musí považovat za ryze spekulativní.

Nejvyšší správní soud v tomto směru rovněž nepřehlédl ani to, že stěžovatel svá tvrzení ohledně charakteru jím vykonávané práce postupně s ohledem na procesní vývoj mění a upravuje. V žalobě totiž stěžovatel uváděl, že podle jeho názoru odpracoval 10 let v I. pracovní kategorii. S ohledem na dikci § 21 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995, která stanovila podmínky nároku na starobní důchod a pracovala s dobou 10 let, by se muselo jednat o zaměstnání dle ustanovení § 14 odst. 2 písm. a) v uranových dolech, tedy o tzv. práci v kategorii IAA v uranovém dole. Výkon takové práce s ohledem na obsah spisu však Nejvyšší správní soud vyloučil již v rozsudku ze dne 27. 6. 2012,

č. j. 3 Ads 7/2012 – 32. V průběhu řízení před krajským soudem dále uváděl, že byl řidičem technologické dopravy (jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 6. 12. 2010), kdežto v kasační stížnosti bez jakéhokoli důkazu nyní tvrdí, že nebyl faktickým řidičem technologické dopravy (přičemž dodal, že pod tím rozumí „řidiče nákladních vozidel, kteří na Úpravu 1. Máje přivázeli a odváželi materiál, tedy nebyli na rozdíl od stěžovatele po celou pracovní směnu na skládce – úpravně radioaktivního materiálu“). Tyto skutečnosti a příslušné důkazy přitom měl stěžovatel uvádět již v řízení před krajským soudem – srov. § 109 odst. 5 s. ř. s.

Správnost evidenčních listů stěžovatele nemůže zpochybnit ani výpověď svědkyně J. Š., neboť ta nebyla schopna k evidenčním listům a konkrétní práci stěžovatele nic bližšího uvést. Nejvyšší správní soud se přitom ztotožňuje se závěrem krajského soudu, který z její výpovědi dovodil, že evidence pracovních kategorií zaměstnanců Úpravy 1. Máje byla vyhotovována průběžně a řádně, přičemž byla předkládána příslušným zaměstnancům k podpisu, tudíž nelze dovozovat, že by z důvodu chaotické činnosti zaměstnavatele mohlo docházet k omylům.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, krajský soud respektoval právní závěry zdejšího soudu obsažené v předchozích rozhodnutích, a proto ji Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak nelze nárok na náhradu nákladů řízení v případě věci týkající se důchodového pojištění přiznat – srov. § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu